



V rámci celoroční činnosti DSK Motýlek se koná další z výletů vlastivědného cyklu:

## „Památná místa naší země a našich dějin“

V letošním roce pokračujeme s výlety po krásách naší země s připomenutím historie ať už bájně nebo skutečné. Po významných místech našich dějin jsem tentokrát vybral výlet do letního sídla československých později českých prezidentů - Lány.

### Výlet „Lány“

se koná v sobotu dne **22. 4. 2017** dle následujícího programu:

Sraz všech účastníků v 8:20 hod. u odjezdové tabule Masarykova nádraží. Předpokládám, že se koupí skupinová zpáteční jízdenka pro trať **Praha-Masarykovo nádraží – Nové Strašecí**. Proto přijďte včas. Kdo by chtěl jet odjinud, koupí si jízdenku sám. Nezapomeňte si tramvajenky.

Odjezd:

**Praha Masarykovo nádraží**      **9:02 (R 1230)**

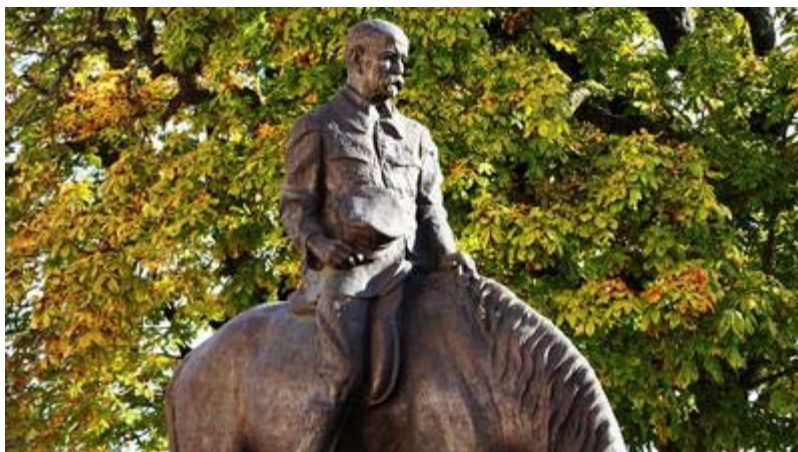
Příjezd:

**Stochov**                              **9:57**



### Lány

Po příjezdu do Stochova se odebereme nejdříve k zámku Lány a dle možností projdeme zámecký park a další zajímavosti přístupné veřejnosti. V blízkosti zámku pak navštívíme muzeum TGM, muzeum sportovních vozů a hokejovou síň.



Odtud pak půjdeme ke hrobu T. G. Masaryka, jeho syna Jana a dalších členů jeho rodiny, kteří jsou zde pochováni.

## Nové Strašecí

Pokračovat pak budeme podél pozůstatku hradu Sobín, dolu u Pecínova, židovského hřbitova až na Komenského náměstí v Nového Strašecí. Zde je muzeum TGM s expozicí Keltové na Rakovnicku.

Novostrašecká naučná stezka nás pak dovede k nádraží odkud se vrátíme do Prahy Masarykova nádraží. Pokud budeme mít dostatek času lze i navštívit rozhlednu Mackova hora, která je v blízkosti. Celková délka trasy je 10 – 11 km.

**Poznámka: Změna trasy výletu vyhrazena.**

Odjezd: **Nové Strašecí** **15:48 (R 1229)**

Příjezd: **Masarykovo nádraží** **16:52**

Rozchod: **17:00**



Účastnit se mohou všichni: děti, ženy, starci i polo....., členové i nečlenové přátelé i nepřátelé DSK Motýlek.

Veďte si sebou: dobré oblečení (hlavně dobrou obuv), jídlo, pití na 8 hodin, děti 200,- Kč, dospělí 250,- Kč na jízdné a vstupné. Výlet se koná za každého počasí s výjimkou dlouhotrvajícího deště. Zároveň tento výlet berte jako setkání s možnými účastníky letního tábora.

Výlet má na starosti děda Pavel HAT Tikman a koná se pod záštitou prezidenta SK HARMONY Pavla Horáka.

Kontakt: [pavel.tikman@sudop.cz](mailto:pavel.tikman@sudop.cz) +420 605 229 022

Děti mladší 15 let, které půjdou na výlet bez doprovodu svých rodičů nebo jiné osoby starší 18 let, musí mít svými rodiči vyplněnou následující přihlášku:

### Přihláška

Přihlašuji tímto své dítě

Jméno .....

Příjmení .....

Datum narození .....

Na výlet, který se koná dne 22. 4. 2017, v rámci činnosti DSK MOTÝLEK při SK HARMONY. Jedná se o celodenní výlet Lány.

Datum: .....

Jméno rodiče: .....

Podpis rodiče: .....

Telefon: .....

## Zámek Lány

Barokní zámek v obci Lány uprostřed křivoklátských lesů nedaleko Prahy je od roku 1921 oficiálním letním sídlem prezidentů České republiky, a proto je veřejnosti nepřístupný. Avšak návštěvníci mohou zavítat do rozlehlého zámeckého parku a palmového skleníku z roku 1879. Z Prahy je do Lán nejlepší přístup po karlovarské dálnici (vzdálenost asi 35 km).

### Zámek Lány a T. G. Masaryk

První prezident československé republiky, Tomáš Garrigue Masaryk si lánský zámek velmi oblíbil. Po abdikaci na úřad prezidenta v roce 1935 mu bylo umožněno přestěhovat se do Lán natrvalo. Nakonec zvolil Lány jako místo posledního odpočinku pro sebe i svou rodinu. Hrob rodiny Masarykových na lánském hřbitově se stal symbolem československé demokracie i v dobách totality.

### Historie zámku

Nejstarší písemná zmínka o Lánech je z roku 1392. Už tehdy zde stávala dřevěná tvrz. Ke konci 16. století obec zakoupil Rudolf II. a na místě původní tvrze nechal postavit jednoduchý lovecký zámeček v renesančním slohu, který byl v průběhu 17. století zbarokizován.

Na konci 17. století koupili zámek Valdštejnové. Hrabě Jan Josef z Valdštejna nechal v r. 1730 zvýšit lánský zámeček o první patro. Od počátku 18. století byly Lány v držení Fürstenberků, a to až do roku 1921, kdy lánský zámek zakoupil československý stát pro reprezentační účely hlavy státu. Zámek byl mnohokrát přestavován a jeho dnešní podoba je výsledkem renovace z let 1902 - 1903.

### Zámecký park

Zámecký park byl založen okolo roku 1770. Jeho dnešní podoba je ovlivněna úpravami J. Plečnika, jehož nejvýraznější stopou je především zeď na východní straně při hrázi rybníka, jejíž součástí je impozantní kašna. Tvoří jí pět dórských sloupů zdobených bronzovými lvími hlavami, z nichž vytéká voda do kašny a jako jeden mohutný proud spadá do rybníka. Symbolicky lví hlavy představují původní země Československa: Čechy, Moravu, Slezsko, Slovensko a Podkarpatskou Rus. Takto vyjádřil architekt celistvost nově vzniklého státu.



## Nové Strašecí

Město **Nové Strašecí** se nachází v okrese Rakovník ve Středočeském kraji. Počátkem roku 2015 zde žilo 5357 obyvatel, v roce 2006 jich bylo 5 203.

Nové Strašecí leží v nadmořské výšce 470 m na jihovýchodní straně Přírodního parku Džbán, který dále přechází do Křivoklátských lesů, po levé straně údolí Klíčavy (samotná říčka je od města vzdálená cca 4 km). Ve městě pramení Strašecký potok, na jehož výtoku z města najdeme městskou čističku odpadních vod a dále po proudu několik rybníků. Město plánuje revitalizaci Strašeckého potoka, kde hrozí sesuvy půdy, obnovu rybníka Na Konopasu, stejně jako ČOV.

Na severovýchodě se zvedá Mackova hora (488 m) a Žalý (506 m), na západě Louštín (537 m). Na severu města končí dálnice (Exit 32) od Prahy D6 / E 48 a odtud pokračuje jako státní silnice I/6 ve směru Karlovy Vary. Na jižní straně města vede železniční trať Praha–Rakovník; nádraží se nachází na jihozápadním okraji města pod Mackovou horou.

## Dějiny města

Archeologické nálezy na území města poukazují na osídlení v mladší době kamenné. Obec byla založena pravděpodobně v době vlády Jana Lucemburského v souvislosti s osidlováním Křivoklátska emfyteutickými sídlišti. První písemná zmínka o osadě Strašice pochází z roku 1334, coby o obci náležící ke královskému panství Křivoklát, pochází z let 1334 až 1343. Vznik názvu obce (původně Strašice) není zcela jasný: buď je odvozen od výrazu strach/strašit, nebo od vlastního jména Strašata.

V 15. století získávají Strašice některá privilegia a roku 1480 jsou povýšeny na městečko. V roce 1503 propůjčil král Vladislav Jagellonský Strašicím městská práva a městský znak. Ten který je tvořen královou bustou, českým lvem a stříbrnou případně zlatou iniciálou „W“ v červeném poli. Od motivu znaku je odvozena také podoba městského praporu. Kolem roku 1500 získali řemeslníci a obchodníci ve městě právo svobodné činnosti. Roku 1553 bylo celé město zničeno požárem. Po požáru bylo město nově vybudováno, jeho výstavba byla dokončena pravděpodobně k počátku 17. století, a od té doby nese název Nové Strašecí.

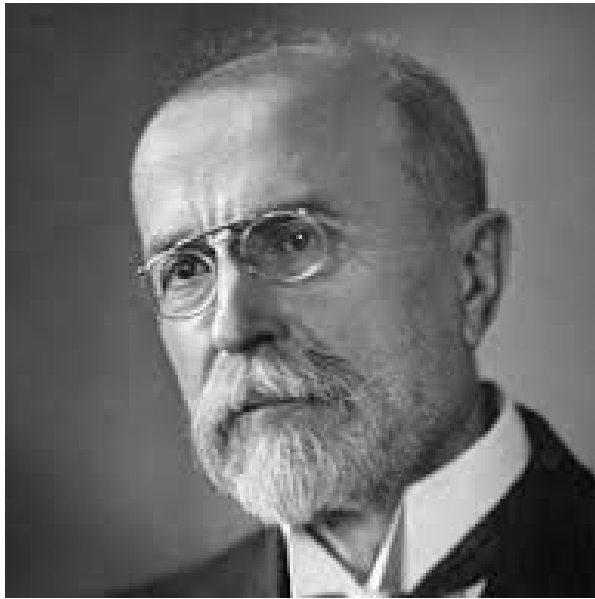
V roce 1610 byla založena městská kronika. Jelikož rada města byla evangelického vyznání, došlo ke sporům s pražským arcibiskupem. Během třicetileté války bylo město z asi pěti sty obyvatel několikrát vypleněno a roku 1639 zapáleno švédskými vojáky. Následkem zakoupením se roku 1685 novými správci panství Křivoklát a tím i města Nového Strašecí stali hrabata z Valdštejna a po nich Füstenberkové. V letech 1811 a 1812 byly části města zničeny dvěma požáry.

Po zrušení patrimoniálního panství se Nové Strašecí roku 1848 stalo sídlem okresního soudu a v roce 1850 součástí správního okresu Slaný. Ve městě, k němuž již náležela i část Pecínov Strašecký, žilo v té době asi 2200 lidí. V roce 1871 byla uvedena do provozu trať Buštěhradské dráhy z Prahy do podkrušnohorských uhelných pánví.

Roku 1949 se Nové Strašecí stalo samostatným okresem. V té době bylo poblíž Pecínova započato s těžbou lupku a někdejší ves sestávající ze dvou částí (Pecínov Strašecký a Pecínov Rynholecký) byla zbourána. Zachována zůstala jen osada Vobířalka. Roku 1960 byl okres Nové Strašecí opět zrušen a město bylo přiřazeno k rakovnickému okresu.



**Tomáš Garrigue Masaryk**



**Jan Masaryk**



**Tomáš Garrigue Masaryk (zkratka T. G. M. i TGM, 7. března 1850 Hodonín – 14. září 1937 Lány)** byl státník, politik, filozof a pedagog, první prezident Československé republiky. Za jeho zásluhy o stát mu parlament udělil titul „Prezident Osvoboditel“ a celkem sedmnáctkrát byl navržen na Nobelovu cenu míru. Tomáš Garrigue Masaryk byl bezpochyby jednou z největších postav naší historie. Nebyl jen naším historicky prvním prezidentem, ale byl i významným filozofem a pedagogem. Je všeobecně znám jako mimořádně populární prezident nově vytvořené republiky, ale je třeba zdůraznit, že byly i období, kdy většina společnosti stála proti němu. Bylo to dáno tím, že se nebál stát si za svým názorem, i když většina společnosti měla odlišný názor.

Vystudoval filozofii na Vídeňské univerzitě. Při studiu na univerzitě v Lipsku se seznámil se svojí pozdější manželkou Charlotte Garrigue. V roce 1879 se Masaryk habilitoval na Vídeňské univerzitě. Po rozdělení Univerzity Karlo-Ferdinandovy na českou a německou část získal Masaryk místo mimořádného profesora na její české části. Velmi brzy po svém příjezdu z Vídně se Masaryk začal zapojovat do veřejného života. V mimořádně vášnivé debatě o platnosti rukopisů Královédvorského a Zelenohorského vystoupil proti jeho platnosti. To mu vysloužilo nepřízeň většiny veřejnosti. To bylo dáno tím, že rukopisy byly chápány jako důkaz toho, že náš jazyk je rovnoprávný německému jazyku.

V 90. letech devatenáctého století se Masaryk rozhodl zapojit do politiky. Vytvořil kolem sebe takzvanou skupinu Realistu, kde kromě něj byli nejvýznamnějšími představiteli ekonom Josef Kaizl a Karel Kramář, který se později stal prvním premiérem Československa. Tato skupina nejdříve vyjednávala o vstupu ke staročechům, ale nakonec se rozhodla vstoupit k mladočechům. Roku 1891 při nečekaně velkém úspěchu mladočechů ve volbách byli všichni tři zvoleni za tuto stranu do Říšské rady. Masarykovo působení v mladočeské straně nemělo dlouhého trvání, protože nesouhlasil s přílišnou radikalitou některých významných mladočechů. V roce 1893 se vzdal svého mandátu v Říšské radě.

Ve druhé polovině devadesátých let napsal svá klíčová díla a formuloval koncepty rozvoje našeho státu, ze kterých vycházel během své snahy o samostatnost našeho státu za první světové války. V roce 1895 vydal práce Česká otázka a Naše nynější krize. V první práci shrnuje snahu o obrození našeho národa. Ve druhé se vyjadřuje k aktuálním politickým otázkám. Následující rok vyšly jeho díla Jan Hus a Karel Havlíček. V roce 1898 mu vyšla práce Otázka sociální, kde se věnuje sociálním problémům tehdejší doby. Masaryk v této práci odmítl marxismus, ale na druhou stranu označil tehdejší požadavky dělníků za oprávněné.

Ke konci století se Masaryk opět ocitnul v nepřízni velké části veřejnosti. Vystoupil totiž proti pověře o židovské rituální vraždě, která se rozmohla v době takzvané hilsneriády. Masarykovo vystoupení proti této pověře vedlo k tomu, že se ocitl v nelibosti u části veřejnosti. Na začátku nového století se Masaryk rozhodl vrátit do politiky. Založil stranu Českou stranu lidovou, která byla později přejmenovaná na Českou stranu pokrokovou. Tato strana nedokázala příliš oslovit veřejnost a sdružovala především intelektuály. Masaryk byl za ni zvolen do Říšské rady v letech 1907 a 1911.

Na začátku první světové války se Masaryk rozhodl odjet do ciziny. Je potřeba zdůraznit, že v době svého odjezdu byl sice významným intelektuálem, ale měl za sebou jen svojí malou politickou stranu. V emigraci začal spolupracovat s Edvardem Benešem a Milanem Rastislavem Štefánikem. Ten pomohl navázat Masarykovi kontakt s nejdůležitějšími představiteli Francie. V roce 1915 Masaryk ve Francii založil Český komitét zahraniční. V Čechách byla vybudována tajná organizace Maffie, která měla zajišťovat kontakt emigrace s vlastí. Masarykovo snažení o budoucí nezávislost našeho státu bylo podpořeno vznikem legií, které byli aktivní především na východní frontě. V roce 1918 jednal Masaryk o vytvoření nového státu v USA, kde získal velkou podporu českých a slovenských krajanů. Vrcholem jeho snahy Washingtonská deklarace, která byla přijata 18. října 1918. Masaryk v ní oznámil zásady nového státu, který měl být republikou a měl hájit práva národnostních menšin.

Do vlasti se Masaryk vracel jako národní hrdina a byl vítán nadšenými davy. 14. listopadu 1918 byl Masaryk zvolen poprvé **prezidentem** jednohlasnou aklamací. Podle prozatímní ústavy měl mít prezident republiky jen velmi malé pravomoci, ale Masaryk si váhou své osobnosti vymohl podstatné rozšíření pravomocí hlavy státu. Prezident byl volen na sedm let v nepřímé volbě. Masaryk se ve svém úřadě snažil podporovat umírněné politiky na obou dvou stranách politického spektra. Jeho neformální vliv výrazně převyšoval jeho formální pravomoci. Snažil si najít spojence ve všech důležitých stranách první republiky. Dokázal prosadit, že ministrem zahraničí byl po celou dobu existence první republiky až do svého zvolení prezidentem Edvard Beneš a to i době, kdy jeho národní socialisté byly v opozici.

Naposledy byl zvolen prezidentem 24. května 1934, když jeho protikandidátem byl Klement Gottwald. V této době však již byl jeho zdravotní stav špatný. Kandidoval především proto, že nebylo jisté, že by byl zvolen jeho nejbližší spolupracovník Edvard Beneš, kterého chtěl Masaryk za svého nástupce. 14. prosince 1935 Masaryk rezignoval ze zdravotních důvodů na post prezidenta republiky. Jeho nástupcem byl zvolen Edvard Beneš. Masaryk zemřel 14. září 1937. Byl mu uspořádán státní pohřeb. Jeho úmrtí bylo vnímáno jako velká symbolická rána pro republiku v době, kdy musela čelit narůstajícím požadavkům Sudetoněmecké strany

**Jan Masaryk** (14. září 1886, Královské Vinohrady – 10. března 1948, Praha-Hradčany) byl československý diplomat a politik, syn prvního československého prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka.

V roce 1925 se stal čs. vyslancem v Londýně. Masaryk měl charisma a byl schopný řečník a zábavný společník. Po mnichovské dohodě Masaryk na funkci vyslance rezignoval – formálně požádal ministerstvo o svolení k odchodu do výslužby a od 1. ledna 1939 nastoupil dovolenou; 30. prosince 1938 odplul do USA. Po okupaci zbytku Československa v březnu 1939 se přesunul do Londýna. V roce 1940 se stal ministrem zahraničí londýnské exilové vlády.

Pokračoval ve veřejných vystoupeních a přednáškách v Anglii a USA o nutnosti systému kolektivní bezpečnosti, nebezpečí nacismu a mezinárodního postavení Československa za války a po ní. Jako i další prominentní exulanti spolupracoval s českým vysíláním BBC „Volá Londýn“ a svými relacemi si získal velkou popularitu. Masaryk byl zastáncem vysídlení Němců z Československa.

Byl mimo jiné i v první („košické“) i druhé vládě Zdeňka Fierlingera a v první vládě Klementa Gottwalda. V období 1944–1945 zastával i posty ministra národní obrany a ministra financí.

V únoru 1948 odmítl odstoupit s ostatními demokratickými ministry. Několik dní poté za nevyjasněných okolností zemřel.



0 400 800 1200 m

© Seznam.cz, a.s., © OpenStreetMap, © NASA

